

תא שמע

שיעורים וזמנים

פרשה מפורשת הרב דוד שרעבי

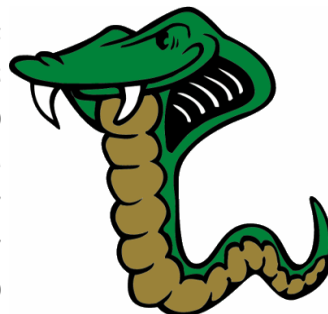
הרחמן הוא יזכנו לישב בסוכת עורו של לווייתן!! מה זה הלווייתן? ומה פתאום שנרצה לשבת בסוכה העשויה מעור של דג (תחשבו על הריח, הרי אם נעשה את הסוכה שלנו היום, מעור של דג, הרי היא תהיה פסולה)!!?

אקדים הקדמה - כתוב בנביא ישעיה:
(כ"ז א') ביום ההוא יפקד ה' בהרבו הקשה והגדולה והחזקה על לויתן נחש ברה ועל לויתן נחש עקלתון והרג את התנין אשר בים,

הרבה יש בגמרא ובמדרשים ובדברי המפרשים בביאור מה זה לווייתן, ומה זה נחש בריח, ומה זה תנין, וריבוי הפירושים והעניינים

הם מפני דרכי הלימוד בפשט רמז דרש וסוד אשר כולם אמת. אבל נראה לפרש בביאור הפסוק שהוא מדבר על היצר הרע (ועיין בזה פרשת פקודי דף רס"ה ע"א) ששני מיני יצר הרע יש! כתוב בבראשית - והנחש היה ערום מכל חית השדה, וכתב שם הספורנו ונרשום את עיקר דבריו: שהנחש הוא שמן הוא יצר הרע, ודרך העבירה שהאדם עושה בגלל היצר הרע, הוא שהכה המתאוה שיש לאדם מחטיא האדם על ידי צירוף כוח המדמה, זאת אומרת שיש

משפט שלמה הרב שלמה כהן

המסרה:

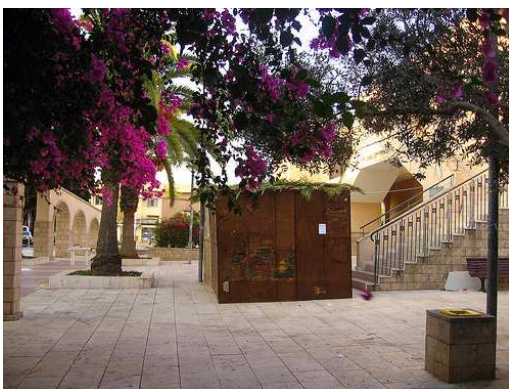
מר בלום הציע למוטי, אחד מילדי השכונה, שאם הוא יבנה לו את סוכתו,

הוא ישלם לו 100 ש. מוטי הסכים, והלך ובקש מחברו הטוב יענקי לעזור לו תמורת חמישים שקלים, שהוא יביא לו. יענקי הסכים ומיד במוצאי יוה"כ, השניים החלו בעבודה. כשגמרו

ניגש ליענקי ואמר לו שגם לו מגיע 100 ש, מר בלום שלף מכיסו עוד שטר ונתן ליענקי. מיד כשהסתלק מר בלום מהשטח, התחילו השניים להתווכח.

הטענות:

מוטי טוען שיענקי הסכים לבנות את הסוכה תמורת 50 ש בלבד, לכן עליו להביא לו 50 שקלים ממה

שקיבל ממר בלום. והוא, יענקי יישאר עם 50 שקלים בלבד ומוטי עם 150 ש.

לבנות את הסוכה ניגש מר בלום למוטי ונתן לו את 100 ש שהבטיח לו, ואז

ברכת
חג שמח!!

www.tashma.net

ירגיש תאוה לאכול? ואם אדם לא יאכל הרי ימות! לכן כוח התאוה הוא לצורך קיום העולם! אבל התוספת של כוח הדמיון רוכב על הכוח המדמה ומשתמש בתאוה כדי לגרום לאדם לחפש ולהוסיף עוד דמיונות בתאוה - וזה הנחש!! הנחש הוא הדמיון הזה שרוכב על התאוה!! וזה השטן וזה מלאך המוות!

חז"ל אמרו ששיעור קומתו של אדם הראשון היה מסוף העולם ועד סופו ולאחר החטא נתמעט קומתו שנאמר - ותשת עלי כפך, וביאור הדברים - שקורם

החטא אדם הראשון לא היה כבול לצמצום של מדה או משקל כיון שהוא השולט ברוחו ואין גבול למעלה שלו!! לא שייך לומר עליו שהוא רק מטר שמונים ושוקל מאה

שני כוחות באדם שגורמים לו לחטוא, הכוח הראשון זה התאוה ולמשל באוכל יש לאדם תאוה שהוא רעב ומאוד רוצה לאכול, והכוח השני זה כוח המדמה, זאת אומרת תוספת הדמיון שהאדם מוסיף צבע מאכל לשתייה, ומקשט את המאכל כדי שיהיה יפה, זה כבר הכוח השני של הכוח המדמה, וכך כותב הספורנו על הכוח המדמה: המוביל אליו דמיוני התענוגים החמריים להטות עיקר סיבת כח המתאוה שלא נברא אלא לקיום טבע העולם ויבוא הדמיון לרכוב על תאותו להטות לדרך חטא.

זאת אומרת שהקדוש ברוך הוא ברא לאדם כח התאוה כדי שהעולם יתקיים, איך אדם יאכל אם הוא לא

משפט שלמה - המשך

יענקי טוען שה- 100 שקלים שקיבל ממר בלום, הם שלו, ומוטי עדיין צריך לשלם לו את 50 שקלים שהבטיח לתת אם יעזור לו.

פסק הדין:

מוטי חייב לשלם ליענקי את ה- 50 ש' שהבטיח לו, וה- 100 ש' שיענקי קיבל ממר בלום הם שלו. יוצא שיענקי מקבל 150 ש' ומוטי נשאר עם 50 ש' בלבד.

הסבר:

אם המקרה היה שמוטי אמר ליענקי שמר בלום ולא הוא, ישלם לו את ה- 50 ש', הדין היה שכל אחד מקבל מאה. כל ההסכם תלוי במה שייתן מר בלום, ואם מר בלום היה נותן רק 75 ש', היו צריכים השניים להתחלק שווה בשווה ממה שקיבלו כמבואר בחו"מ סימן של"ב.

אבל כיוון שמוטי בעצמו התחייב לתת ליענקי 50 ש', הוא המעסיק שלו, ומיד כשהתחיל יענקי בעבודתו התחייב מוטי לתת לו חמישים שקלים כשיגמור את המלאכה, ולא צריך לזה, לא קנין ולא עדים. ולענין מאה השקלים שנתן מר בלום ליענקי: כסף זה ניתן רק לו, ולכן אין

חסר כל.

ומאותו טעם אין לומר שמוטי התחייב לתת ליענקי רק 50 ש' כי חשב שמר בלום לא ייתן לו יותר, כי גם אומדן זה אינו ברור בלי ספק, כי אולי מוטי רוצה מאוד את העזרה של יענקי, ואדרבה רואים שמוטי מוכן לעבוד תמורת חמישים שקלים בלבד.

ולכן מוטי צריך לעמוד בהתחייבות שלו ולתת ליענקי חמישים שקלים תמורת עבודתו, והכסף שמר בלום נתן ליענקי שייך לו בלבד. וכדי לסבר את האוזן, תאר לעצמך, אחד יושב ולומד בישיבה ומקבל משכורת מראש הישיבה. יום אחד נכנס נדיב, ונותן לו סכום כסף כדי לזכות במצווה של החזקת תלמיד חכם, האם ראש הישיבה יכול לנקות סכום זה ממשכורתו של אותו תלמיד חכם?! ברור שלכסף שקיבל מאותו נדיב אין שום קשר לראש הישיבה. רק אם הנדיב היה נותן את הכסף לראש הישיבה אפשר היה לומר שיכול ראש הישיבה להשתמש בסכום זה לשלם את מה שהתחייב לתת לאותו תלמיד חכם.

ושיהיה לכולם חג שמח, ובלי ויכוחים!

למוטי שום חלק בו. ונראה להביא ראיה לזה מחו"מ סימן קפ"ג סעיף ו' שאם ראובן מינה שליח לקנות לו חיטין, ונתן לו הכסף הדרוש, והלך השליח לקנות, נתן לו המוכר תוספת, ראובן והשליח צריכים לחלק את המתנה הזו ביניהם. והטעם מבואר שם, כי אנו מסתפקים למי המוכר התכוון לתת את המתנה, לשליח או למשלח. ולכן אם ידוע למי נותנים, התוספת היא לאותו אדם בלבד. ובמקרה שלנו, בנוסף למה שהתחייב מר בלום, ברור שאת המתנה הוא נותן ליענקי בלבד. ואע"פ שאפשר לומר, שאם מר בלום היה יודע שיענקי יקבל 50 ש' ממוטי, הוא לא היה נותן לו רק מאה שקלים, אין אומדן זה מספיק ברור להוציא ממון, כי יכול להיות שהוא ראה שיענקי עבד קשה במיוחד, או שהוא אוהב את יענקי יותר, ואין להמציא אומדנות שאינם לגמרי מוכחים. וענין בספר משפט שלום על חו"מ סימן ר"ז סעיף ד', שכל אומדן צריך להיות בלי שום ספק, וכאלו שמצאנו בש"ס כגון שכיב מרע שנותן את כל נכסיו, אם יבריא ממחלתו, יכול לחזור מהמתנות שחילק, כי ברור שחילק רק משום שחשב שהוא הולך למות ועכשיו שהבריא אינו רוצה להישאר

קילו!! כי לא שייך בו מידה ומשקל כי הוא ענק!! הוא שולט ביצר הרע ולא יצר הרע שולט בו! וזה כוונת חכמים שאמרו שקומתו של אדם הראשון הייתה מסוף העולם ועד סופו!

"לעתיד לבוא"

סוג של בריה שיש בים, בריה שלישית, אלא התנין הוא יצר הרע שכתב לפני זה בפסוק שהם שני מיני הכוחות של יצר הרע אשר יהרוג אותו ה' ודרך כללות שניהם נקראים "התנין אשר בים", וכמו שכתוב בדברים פרק ל"ב, חמת תנינם יינם וראש פתנים אכזר, ולעתיד לבוא יהיה יצר אשר נשמר לצדיקים לטובה, וכמו שכתוב בבראשית פרק א' - ויברא אלהים את התנינם הגדלים, ופירש רש"י הוא לויתן ובן זוגו שבראם זכר ונקבה והרג את הנקבה ומלחה לצדיקים לעתיד לבא ע"כ, והביאור בזה הוא שיש יצר שנשמר לצדיקים לטובה, לעתיד לבוא, אם עד עכשיו היה אפשר להשתמש ביצר הרע לטובה או לרעה, וגם תלוי איזה סוג של יצר הרע, לעתיד לבוא הצדיקים יקבלו הרבה מהיצר הזה כי הם משתמשים עם זה לטובה כדי לעלות עוד ועוד בעבודת השם.

הצדיקים יקבלו

מתנה של יצר

הרע!! רק הם

צריכים ויודעים

להשתמש בו

לטובה,"

אבל לאחר החטא הרי ירכוב עליו הדמיון והדמיון הזה מכוב בשכלו כמו אויב מבית!! והוא מיעוט קומה, זה מנמיך את הגובה, האדם כבר יש לו משקל ויש לו מידה, כי כבר אינו מושל על כל העולם ואף לא על עצמו! כעת שייך בו מדידה ומשקל שער כאן כוחו ולא יותר, וכמו שכתב הגאון רבי ישראל מסלאנט - הדמיון נחל שומף והשכל ימבע!!

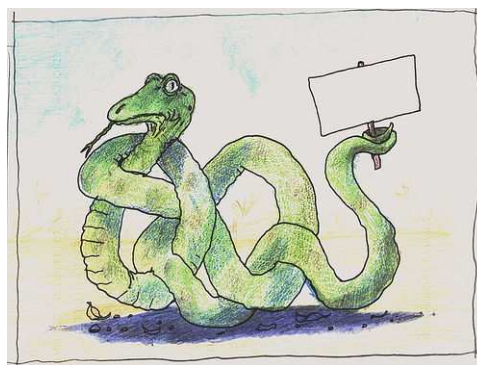
וכאן בישעיה רמז הפסוק לשני המינים

של היצר הרע, שלוויתן נחש בריה הוא יצר הרע של כח המתאווה, ולכן הוא נקרא נחש בריה, וכמו במשכן שהיה את הבריה התיכון, ובלא הבריה אין מה שיתפוס את הקירות שלא יפלו, וכמו בדלת

שאם אין את הבריה כל הדלת תיפול! כך בעולם הזה היצר של כוח התאווה הוא יצר שבו כל העולם מתקיים, בלי היצר הזה אף אחד לא היה אוכל ולא היה מתחתן!!

לוויתן נחש עקלתון הוא יצר

הרע של כח המדמה, ולכן זה נקרא לויתן נחש עקלתון כי הוא מתעקל ומעוות וזו ימינה ושמאלה, זה היצר הרע של כח המדמה!! ואמר שה' יהרוג את התנין אשר בים, ונראה שאין זה עוד

וזה הביאור של - הרחמן הוא יזכנו לישב בסוכת עורו של לויתן!!

שנוכה להיות מאלה שהלוויתן והנחש הזה, היצר הרע הזה - דוקא זה מה שיסוכך על הצדיקים ויגן עליהם, זאת אומרת שעיקר התפילה היא לא שהקדוש ברוך הוא יעשה סוכה מעורו של לויתן, כי זה ברור שיהיה את המושג הזה, אלא אנו מתפללים שיהיה לנו זכות להיות מאלה שישבו בסוכה זו, שנהיה צדיקים שהיצר משמש להם לטובה והוא טוב להם!!

[illegible]